

Kvinnors makt i Norden - Demokratiprojektet
Andra konferensen:
Kvinnors makt i Norden – hur når vi dit?
Åbo, Finland, 17-20 september 2009

Några av deltagarna i konferensen på besök i Åbo stadshus.

Deltagande organisationer:

- IKF i Malmö, www.ikf.se, koordinatör för projektet
- IQF i Karlstad, www.iqf-karlstad.se
- W.O.M.E.N. in Iceland, www.womeniniceland.is
- Afghansk Kvindeförening, Danmark
- Daisy Ladies ry. (Åbo, Finland) www.daisyladies.org

Åbo och Aura å i septembersol

Ankomstdagen hann deltagarna besöka värdorganisationen Daisy Ladies lokaler mitt i Åbo, inte långt från Aura å och Domkyrkan, innan det var dags för middag på en nepalesisk restaurang.

Temat för samarbetet inom projektet är att främja unga invandrarkvinnors inflytande och delaktighet i samhällsutvecklingen i de nordiska länderna. Målet för denna andra konferens i projektet var att få veta mer om varandras arbete inom detta område, fundera på hur vi bäst kan stödja varandra, vilka metoder och frågor vi kan arbeta med och hur vi kan dra nytta av varandras erfarenheter.

Den första konferensdagen inleddes med att de deltagande organisationerna presenterade sin verksamhet med fokus på dessa frågor.

Daisy Ladies har en bred verksamhet, bland annat en ungdomsgrupp, Daisy Young Club, som började sin verksamhet i mars 2003, inom ramen för det nordiska samarbetsprojektet. Medlemmarna är unga invandrarkvinnor 15-30 år gamla, som träffas varje lördag för att t ex diskutera samhällsfrågor och göra studiebesök. Det finns en grupp mentorer inom Daisy Ladies, kvinnor aktiva inom politiken och föreningslivet, som ibland bjuds in som talare till gruppens möten.

IQF i Karlstad arbetar för integration, jämställdhet och mångfald. Ett av föreningens projekt, Athena, genomförs inom ramen för det nordiska samarbetet och har samma mål som det – att öka deltagandet i samhällsprocessen bland unga kvinnor med invandrarbakgrund. I projektet deltar tio adepter, unga invandrarkvinnor, och tio mentorer, som är politiskt eller fackligt aktiva. Flera av adepterna har blivit politiskt aktiva genom projektet.

Elvira Nilsson, Mirela Beganovic och Zeina Ramadan presenterar IKFs verksamhet.

IKF i Malmö arbetar med tre mentorsprogram. Målgruppen i en av dem, Målmedvetna beslutsfattare, är unga kvinnor som är intresserade av att bli mer aktiva inom politiskt eller fackligt arbete, och målet för programmet är att de deltagande adepterna blir medlemmar i politiska partier, fackföreningar eller föreningar, och att de av dem som söker arbete får jobb eller praktik. De 25 deltagarna har varsin mentor, en politiker eller fackföreningsaktiv person. Förutom enskilda möten mellan mentor och adept träffas adepterna för diskussionsaftnar och både mentorer och adepter för nätverksträffar.

W.O.M.E.N. in Iceland startade sin verksamhet 2003. Ett av föreningens projekt genomförs inom ramen för det nordiska samarbetet. Deltagarna är unga kvinnor med invandrarbakgrund som träffas för att diskutera samhällsfrågor, få veta mer om det isländska samhället och träna presentationsteknik och andra praktiska kunskaper. Genom det nordiska samarbetet vill W.O.M.E.N. delta i ett större nätverk och lära av varandras erfarenheter.

Afghansk Kvindeforening i Danmark bildades 1999 för att stödja flyktingar från Afghanistan. Organisationen arbetar med opinionsbildning och påverkansarbete gentemot politiker i Danmark. Inom ramen för det nordiska samarbetet har man samlat en grupp unga kvinnor som är intresserade av samhällsfrågor och politik.

Studiebesök på Girl's House – från vänster Marine Mazeau från Finland, Anisa Mohammed från Sverige, Yuliana Bilyakovych från Finland och Inga Minelgaite från Island.

Studiebesök

Deltagarna delades i två grupper och besökte två organisationer som på olika vis arbetar med kvinnor och integration.

Girl's House (Tyttöyen Talon) är en plats för unga kvinnor i åldern 12-28 år, med finsk eller utländsk bakgrund. Föreningen vill ge röst åt unga tjejer och stödja dem att växa i en säker miljö.

Sateekaari Koto Association och projektet Muu Maa Mustikka har sin bas i en lägenhet i ett invandrartätt område i Åbo. Lägenheten är öppen för alla kvinnor som kan komma dit dagtid och studera finska och data. De kan också ta med sina barn, eftersom det finns barnpassning på platsen.

Mottagning på Åbo stadshus

Mikko Lohikoski, ansvarig tjänsteman för immigrations- och integrationsfrågor i Åbo stad, tog emot konferensdeltagarna och fick en presentation av vad det nordiska nätverket arbetar med inom ramen för projektet Kvinnors makt i Norden. Deltagarna fick möjlighet att ställa frågor om Åbos integrations- och mångfaldspolitik, och redogöra för egna erfarenheter från sina respektive länder.

Kören Raduga framför en spansk sång.

Kvällen avslutades med ett internationellt party hos Daisy Ladies med god mat, sång och dans!

Presentationer av mentorerna

Den andra konferensdagen inleddes med en kort uppsummering av gårdagen, och deltagarna fick möjlighet att jämföra sina intryck av de olika studiebesöken. Sedan talade mentorerna i Daisy Ladies, yrkeskvinnor aktiva inom politik, forskning och journalistik, om hur vi kan främja unga invandrarkvinnors inflytande och delaktighet i samhällsutvecklingen.

Enligt **Maija Perho**, f d minister, är ett av de bästa sätten att integreras att lära sig finska. Men invandrare behöver finna olika sätt att lära sig språket, till exempel genom att engagera sig i sport eller kultur – att enbart sitta i skolbänken räcker inte. Andra samhällsaktörer måste stötta denna process. De senaste tre åren har den finländska regeringen speciella medel avsatt för att stödja invandrare. I detta arbete spelar också föreningar en viktig roll.

Janina Andersson, riksdagsledamot, talade om vikten av att må bra i sig själv och att ha stöd från familj och vänner, både när man börjar ett liv i ett nytt land, och när man vill göra politisk karriär, eftersom unga kvinnor som vill vara aktiva i samhället möter hinder. Janina är själv från den svensktalande minoriteten i Finland, och även om hennes situation inte kan jämföras med en nyligen anländ invandrarkvinnas, talar hon inte flytande finska och kände sig obekvämt när hon talade finska offentligt. Hon vände sina brister i finska till en fördel, när hon insåg att de tvingade henne att vara mer fokuserad i sina uttalanden. Hon

Janina Andersson talar. Till höger Maija Perho och Riita Monto.

betonade vikten av stöd från det egna partiet, eftersom man som politiker kan hamna i mycket utsatta positioner. För att höras som politiker måste man vara känd eller få mycket medieuppmärksamhet, och om kvinnliga politiker ska höras, måste de vara fler.

Professor Elli Heikkilä, forskare på Migrationsinstitutet, presenterade statistik och forskning om migration i Finland. Landets södra delar tar emot den största delen immigranter. De flesta invandrarna i Finland kommer från Ryssland, Estland och Sverige. 2004 var 17 procent av invandrarna i Finland arbetslösa och 45 procent utanför arbetsmarknaden, till exempel på grund av ålder eller heltidsstudier. Försäljning, städning och restaurangarbete är de vanligaste branscherna bland invandrare. Invandrare med högre utbildning arbetar huvudsakligen inom medicin och finanssektorn. Det finns ingen statistik om illegal invandring till Finland.

Ruth Hasan, kommunalpolitiker i Åbo, talade om skillnaden mellan assimilation och integration. Unga invandrare måste känna till sin bakgrund, sitt ursprung, och vara stolta över det. Då kan de börja integreras i det finska samhället. Om man vet vem man är och varifrån man kommer, är det lättare att ta till sig en ny kultur och ett nytt språk. Språkkurser i finska är därför viktiga. Men det räcker inte, kurserna ger bara basen. Ruth Hasan och Maija Perho är överens om att invandrare måste lära sig finska men inte bara det, och att språket lärs lättast när man använder det i speciella situationer.

Mirja Koivunaho, kommunalpolitiker i Åbo, håller med Ruth Hasan om att integration tar tid och att invandrarna måste vara aktiva i processen, men också att man som invandrare eller ny på en ort behöver en "guide". Ett av de bästa sätten att integreras är att engagera sig i föreningslivet.

Riita Monto, kulturchef på Turun Sanomat, en av de ledande tidningarna i Åbo, noterade att tidningen spelar en viktig roll i integrationsprocessen, men att invandrarna skildras på olika sätt. När tidningen skriver om invandrare ur en positiv vinkel, till exempel om entreprenörer, handlar det ofta om män, men

artiklar om invandrarkvinnor ofta fokuserar på negativa saker som våld mot kvinnor. Invandrare står sällan i fokus för något annat än att de är invandrare, de skildras inte som "vem som helst". Kvinnor med invandrarbakgrund måste vara mer synliga, och för att bli de, måste de vara mer aktiva i samhället.

Dessa sex kvinnor är överens om att immigration är en svår process som kräver mycket tid och uppmärksamhet. Immigration är ett nytt fenomen i Finland, därför har finländska invånare föreningar och institutioner mycket kvar att lära. Det finns dock flera bra verktyg som kan underlätta integrationsprocessen.

Vanja Misuric från Sverige och Paola Cardenas från Island presenterade arbetet i sin grupp.

Workshopar

På eftermiddagen delades deltagarna in i fyra olika grupper, som arbetade med olika frågeställningar:

- Grupp 1: Många av de problem som finns i våra länder är lika, samtidigt som vi arbetar med dem på olika vis.
- Grupp 2: Hur kvinnor, särskilt unga kvinnor med invandrarbakgrund, kan bli mer involverade i demokratiska beslutsprocesser i sina respektive länder.
- Grupp 3: Är våra unga redo att arbeta i beslutsprocesser? Om inte, vad behöver de/vad kan samhället göra för det?
- Grupp 4: Hur kan vi förändra på konkret nivå?

Varje workshop leddes av en av mentorerna. Inom ramen för workshopen diskuterade deltagarna frågor och lösningar på flera nivåer – personnivå, familjenivå, samhällsgrupp-nivå och samhällsnivå. Grupperna fokuserade på följande frågor:

- Vilka frågor är bra att arbeta med om man vill engagera sig politiskt?
- Vilka metoder kan man använda?
- Framgångshistorier
- Bra arbetssätt, lösningar som kom upp under workshopen

I sina presentationer vara alla grupper inne på samma linje: För att vara en fullvärdig medlem i samhället måste man vara aktiv och gå igenom flera steg. Efter språkkurser och praktik, är det första en invandrare måste göra att bygga ett nätverk genom att till exempel gå med i en förening. Familjen spelar också en viktig roll i integrationsprocessen.

Fyra verktyg är viktiga: Att vara aktiv, att möta människor, att skaffa information och att jobba med projekt. Slutligen är det viktigt för invandrare och politiker, liksom för invandrare och majoritetsbefolkningen, att mötas för erfarenhetsutbyte och diskussioner. Även om integrationsprocessen är lång, finns det människor och metoder som kan stödja den.

Några av deltagarna samlade inför avslutningsmiddagen.

Utvärdering och avslutning av konferensen

Efter presentationerna genomfördes en muntlig utvärdering i respektive förening. Deltagarna fyllde även i en individuell utvärderingsblankett.

Avslutningsmiddagen intogs på skärgårdsbåten Rudolfina, där deltagarna hade gott om tid att njuta av det vackra landskapet och dela sina intryck från konferensen.

Tre av konferensens deltagare – Alice Ngezahayo, Mirela Beganovic och Elvira Nilsson under båtturen på Aura å.

‘This project has been funded with support from the European Commission.
This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.’